

gå til Arbejdsministeriet. Da bidrag til finansiering af partsindsatsen og den erstatningsbaserede del af arbejdsmiljøafgiften beregnes på samme grundlag og forventes opkrævet samtidig, er det hensigtsmæssigt, at samme klageinstans anvendes.

Behandling af ansøgninger m.v. om tilskud til branchearbejdsmiljørådene, jf. § 68 a, stk. 5.

Opgaverne med at behandle branchearbejdsmiljørådernes ansøgninger om tilskud m.v. har hidtil været varetaget af Arbejdsministeriet. Fra 1. januar 2001 delegeres disse opgaver til Arbejdstilsynet. Da Arbejdstilsynets afgørelse om tilskud m.v. sker med hjemmel i regler udstedt i medfør af arbejdsmiljølovens § 68 a, stk. 5, må klage også i disse tilfælde gå til Arbejdstilsynets klagenævnet, jf. den gældende § 81. Det forekommer mest hensigtsmæssigt, at klage over Arbejdstilsynets afgørelser i disse sager også går til Arbejdsministeriet. Der kan således fx være tale om klage over Arbejdstilsynets afgørelse af, om man kan og vil bevilge tilskud til aktiviteter, der ikke indgår i de planer for partsindsatsen, som arbejdsministeren har godkendt. Det vil derfor være naturligt, at klage sendes til arbejdsministeren.

Sager af den nævnte karakter - både afgørelser truffet i henhold til § 68, stk. 7, og afgørelser i henhold til § 68 a, stk. 5, - vil afvige væsentligt fra de sager, som i dag behandles i klagenævnet: Sager vedrørende fortolkning af reglerne om det materielle arbejdsmiljø.

Afgørelser truffet i henhold til § 68, stk. 7, og § 68 a, stk. 5, vil således navnlig være af pekuniær karakter og dermed være væsensforskellige fra de sager, som Arbejdstilsynets klagenævnet i dag behandler.

Derfor foreslås det, at Arbejdsministeriet bliver klageinstans for afgørelser efter § 68, stk. 7, og § 68 a, stk. 5.

8. Indførelse af administrative bøder

Indledning

Arbejdsmiljøloven er en såkaldt særstraffelov. Det betyder, at loven indeholder hjemmel til at straffe virksomheder og enkeltpersoner for overtrædelse af loven og bekendtgørelser udstedt i medfør af loven. Selvom straffehjemlen således findes i arbejdsmiljøloven, er det straffeloven, der nærmere regulerer anvendelsen af straf, og det er retsplejeloven, der regulerer procedurer og kompetencer ved anvendelsen af straf.

Med forslaget skabes hjemmel i arbejdsmiljøloven til, at arbejdsministeren kan give Arbejdstilsynet myndiggørelse til at afgøre nærmere angivne sager, jf. de

specielle bemærkninger, om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen med administrative bøder efter principperne i retsplejelovens § 931 om politiets bødeforelæg.

Hensigten med forslaget er at give Arbejdstilsynet mulighed for at reagere hurtigt over for visse overtrædelser. Arbejdstilsynet vil, som tilsynsmyndighed, kunne reagere umiddelbart med at give en bøde, når Arbejdstilsynet konstaterer en overtrædelse. Det kræver dog, at visse nærmere betingelser er opfyldt. Samtidig vil forslaget indebære, at der sker en opprioritering af anvendelsen af bøder for overtrædelser af formelle regler, samt overtrædelser begået af ansatte og arbejdsledere.

Bødeforelæggene vil kunne udstedes ved overtrædelser af nærmere angivne formelle og materielle regler, hvor overtrædelserne er ensartede og ukomplicerede, og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål. Overtrædelserne skal således være klare og umiddelbart konstaterbare, og uden skønmæssige elementer af betydning.

Betingelserne for, at en sag om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen kan afgøres med en administrativ bøde, vil endvidere være, at den pågældende erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig indforstået med, at sagen afgøres administrativt med betaling af en bøde.

Det vil endvidere være en forudsætning, at den pågældende overtrædelse ikke kan ventes at medføre højere straf end bøde. Kravene til grundlaget for et bødeforelæg vil være de samme som ved andre straffesager.

Når Arbejdstilsynet selv skal fremsende et bødeforelæg, vil det ske administrativt og uden anklagemyndighedens mellemkomst.

Bødeforelægget skal udfærdiges i overensstemmelse med reglerne i retsplejeloven om anklageskrifter. Endvidere skal retsplejelovens retssikkerhedsgarantier i fornødent omfang iagttages af særmyndigheden. Bl.a. skal den, som bøden pålægges, orienteres om, at vedkommende ikke har pligt til at udtale sig.

Såfremt den, som skal have bøden, ikke er indforstået med at lade sagen afgøre administrativt, det vil sige ikke betaler bøden, skal sagen oversendes til politiet og anklagemyndigheden med henblik på videre foranstaltning.

Det skal bemærkes, at forslaget ikke vil ændre anklagemyndighedens kompetence til at rejse tiltale i sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Politiet og anklagemyndigheden kan således fortsat i alle sager egenhændigt beslutte, at man vil rejse en tiltale med henblik på en straffesag.